

Yttrande till Skolverket över förslag av
införandet av ämnesbetyg

15

2022VFN89

Välståndsnämnden

Datum
2022-03-31

Diarienummer
2022VFN89 600

Yttrande till Skolverket över förslag av införandet av ämnesbetyg

Förslag till beslut

Välståndsnämnden antar *Yttrande till Skolverket över förslag av införandet av ämnesbetyg* från sektorn för utbildning, kultur och fritid som sitt eget yttrande till Skolverket.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skolverket har uppdrag att genomföra förberedelser för ämnesbetyg. Skolverket ska enligt uppdrag i propositionen *Ämnesbetyg - betygen ska bättre spegla eleverns kunskaper (prop. 2021/22:36)* förbereda för en övergång till ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå samt komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Skolverket har också i uppdrag att föreslå ändringar som rör hantverksprogrammet. Skolverkets förslag rörande hantverksprogrammet ska, där så är möjligt, samordnas med införandet av ämnesbetyg.

Det nuvarande kursbetygssystemet innebär att slutliga och avgörande betyg sätts i ett ämne efter varje kurs, ibland redan efter första terminen, vilket bidrar till att mer fokus sätts på betygssättning än på undervisning och lärande. I propositionen, som bygger på förslag från Betygsutredningen 2018, föreslår regeringen att den kursutformade gymnasieskolan ersätts av en ämnesutformad gymnasieskola med ämnesbetyg. Ämnesbetyg i stället för kursbetyg skulle kunna ge eleverna mer tid att utvecklas i ett ämne innan avgörande betyg sätts. Detta ska enligt propositionen ge bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande och lärande över tid. Ämnesbetyg ska också användas i gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Remissen Härryda kommun tagit del av avser förslag till:

- Ändrade examensmål för gymnasieskolans nationella program

- Ändrade examensmål för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år
- Ändrade programmål för gymnasiesärskolans nationella program
- Ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena
- Gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen och nationella inriktningar i programstrukturerna för de nationella programmen i gymnasieskolan
- Programgemensamma ämnen i programstrukturerna för ett par nationella gymnasieprogram och i vissa fall ändrad benämning på nationella program i gymnasiesärskolan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 31 mars 2022
- Yttrande till Skolverket övergå förslag av införandet av ämnesbetyg
- Skolverkets förslag till lag om ändring i Skollagen (2010:800)
- Remiss – avseende förslag med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå samt förslag avseende ändringar som rör hantverksprogrammet, Skolverket, från 10 februari 2022

Ärendet

Skolverket har uppdrag att genomföra förberedelser för ämnesbetyg. Skolverket ska enligt uppdrag i propositionen *Ämnesbetyg - betygen ska bättre spegla eleverns kunskaper (prop. 2021/22:36)* förbereda för en övergång till ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå samt komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Skolverket har också i uppdrag att föreslå ändringar som rör hantverksprogrammet. Skolverkets förslag rörande hantverksprogrammet ska, där så är möjligt, samordnas med införandet av ämnesbetyg.

Det nuvarande kursbetygssystemet innebär att slutliga och avgörande betyg sätts i ett ämne efter varje kurs, ibland redan efter första terminen. I propositionen, som bygger på förslag från Betygsutredningen 2018, föreslår regeringen att den kursutformade gymnasieskolan ersätts av en ämnesutformad gymnasieskola med ämnesbetyg. Ämnesbetyg i stället för kursbetyg skulle kunna ge eleverna mer tid att utvecklas i ett ämne innan avgörande betyg sätts. Detta ska enligt propositionen ge bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande och lärande över tid. Ämnesbetyg ska också användas i gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Regeringens förslag innebär att det i hela skolväsendet ska införas en ny princip vid betygssättning, att betygen A–D ska sättas efter att läraren har

gjort en helhetsbedömning av elevens kunskaper med utgångspunkt i betygskriterierna. För alla godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda. Utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera nivåer. Betyg ska sättas i ett ämne efter varje avslutad nivå. När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska det betyget ersätta betyg som har satts på de lägre nivåerna. Vid betygsättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån, i förhållande till de betygskriterier som finns för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Ändringarna som gäller den nya principen om sammantagen bedömning föreslås börja gälla från juli 2022. När det gäller ämnesbetyg föreslås att de första eleverna som påbörjar sina studier i det nya systemet ska göra det hösten 2025.

I övrigt avser remissens förslag följande:

- Ändrade examensmål för gymnasieskolans nationella program
- Ändrade examensmål för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år
- Ändrade program mål för gymnasiesärskolans nationella program
- Ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena
- Gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen och nationella inriktningar i programstrukturerna för de nationella programmen i gymnasieskolan
- Programgemensamma ämnen i programstrukturerna för ett par nationella gymnasieprogram och i vissa fall ändrad benämning på nationella program i gymnasiesärskolan.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen tillstyrker förslaget och föreslår att följande synpunkter ska skickas till Skolverket:

- Betygskriterierna måste vara så tydligt formulerade att de inte kan missförstås eller behöver kompletterande tolkningar. De ska vara klart kopplade till det centrala innehållet som ska ge tillräcklig vägledning för såväl läromedelsförfattare som lärares planeringar för att undvika godtycke.
- Betyget ska spegla de kunskaper elever har i slutet av ämnet. Engelska och matematik samt svenska är exempel på ämne där det är tydligt att kunskaper i de högre nivåerna bygger på kunskaper från de lägre nivåerna. Därför passar i grunden de ämnena väldigt bra för ämnesbetyg. Med det sagt förhåller vi oss positiva till förslaget men ser en risk att elever av taktiska skäl kommer att välja bort att läsa

högre nivåer eftersom de är måna om sina betyg för att komma in på ”rätt” utbildning.

- Positivt att detaljer flyttas från betygskrav/betygskriterier till det centrala innehållet. Det förtydligar vad som ska uppnås.
- Positivt att bildningsperspektivet förstärks. Skolan ska inte bara förse arbetsmarknaden med lämplig arbetskraft utan det är även viktigt att uppmuntra demokratiskt deltagande i samhällslivet och personlig utveckling.

Päivi Malmsten
Sektorschef UKF

Malin Johansson
Sektorschef SOC

Skolverket
Dnr 2022:55
registrator@skolverket.se

Datum
2022-03-31

Dnr
2022VFN89 600

Yttrande till Skolverket över förslag om införandet av ämnesbetyg

Härryda kommun tillstyrker i huvudsak utredningens förslag avseende införandet av ämnesbetyg och har följande synpunkter att lämna:

- Betygskriterierna måste vara så tydligt formulerade att de inte kan missförstås eller behöver kompletterande tolkningar. De ska vara klart kopplade till det centrala innehållet som ska ge tillräcklig vägledning för såväl läromedelsförfattare som lärares planeringar för att undvika godtycke.
- Betyget ska spegla de kunskaper elever har i slutet av ämnet. Engelska och matematik samt svenska är exempel på ämne där det är tydligt att kunskaper i de högre nivåerna bygger på kunskaper från de lägre nivåerna. Därför passar i grunden de ämnena väldigt bra för ämnesbetyg. Med det sagt förhåller vi oss positiva till förslaget men ser en risk att elever av taktiska skäl kommer att välja bort att läsa högre nivåer eftersom de är måna om sina betyg för att komma in på ”rätt” utbildning.
- Positivt att detaljer flyttas från betygskrav/betygskriterier till det centrala innehållet. Det förtydligar vad som ska uppnås.
- Positivt att bildningsperspektivet förstärks. Skolan ska inte bara förse arbetsmarknaden med lämplig arbetskraft utan det är även viktigt att uppmuntra demokratiskt deltagande i samhällslivet och personlig utveckling.

Päivi Malmsten
Sektorschef

Malin Johansson
Sektorschef

Remiss avseende förslag med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå samt förslag avseende ändringar som rör hantverksprogrammet

I regleringsbrevet för budgetåret 2022¹ för Statens skolverk har myndigheten i uppdrag att genomföra förberedelser för ämnesbetyg. Skolverket ska i avvaktan på riksdagens beslut om och med utgångspunkt i propositionen *Ämnesbetyg - betygen ska bättre spegla elevers kunskaper* (prop. 2021/22:36) förbereda för en övergång till ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå samt komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Skolverket har också i uppdrag, enligt samma regleringsbrev², att föreslå ändringar som rör hantverksprogrammet. Skolverkets förslag rörande hantverksprogrammet ska, där så är möjligt, samordnas med införandet av ämnesbetyg.

Denna remiss avser förslag till:

- Ändrade examensmål för gymnasieskolans nationella program
- Ändrade examensmål för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år
- Ändrade programmål för gymnasiesärskolans nationella program
- Ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena
- Gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen och nationella inriktningar i programstrukturerna för de nationella programmen i gymnasieskolan
- Programgemensamma ämnen i programstrukturerna för ett par nationella gymnasieprogram och i vissa fall ändrad benämning på nationella program i gymnasiesärskolan.

Skolverket överlämnar härmed ovanstående förslag med tillhörande konsekvensutredningar som berör gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå samt komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Skolverket har för avsikt att återkomma med ytterligare ett remisstillfälle som planeras till perioden december 2022 – februari 2023 med

¹ Regeringens dnr U2020/06271 (delvis), U2021/01369 (delvis), U2021/02806.

² [https://www.esv.se/U2020/06271\(delvis\),U2021/01369\(delvis\),U2021/02806.m.fl](https://www.esv.se/U2020/06271(delvis),U2021/01369(delvis),U2021/02806.m.fl)

anledning av förslag till de föreskrifter som Skolverket beslutar³. Detta förutsätter dock att regeringen avser att gå vidare med de förslag som remitteras här.

Skolverket vill nu erbjuda en möjlighet att yttra sig över förslagen och särskilt de förslag som är relevanta för remissinstansen. Syftet med remissen är att hämta in synpunkter och behov av justeringar vad gäller de aktuella förslagen. Skolverket välkomnar remissinstansernas synpunkter och ser särskilt fram emot förslag som ytterligare tydliggör progressionen mellan nivåer i ämnen.

Eventuella synpunkter bör vara Skolverket tillhanda **senast den 9 maj 2022**. Skicka gärna svar som e-post till remiss.amnesbetyg@skolverket.se eller till registrator@skolverket.se. Ange Skolverkets diarienummer 2022:55.

Vid eventuella frågor hänvisas till Anna Jägberg eller Eva Ekstedt Salzmänn som nås via anna.jagberg@skolverket.se eller eva.ekstedt.salzmann@skolverket.se

På Skolverkets vägnar

Anna Westerholm
Avdelningschef
Skolverket

Bilagor

- Konsekvensutredning avseende förslag med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå (bilaga 1).
- Konsekvensutredning avseende förslag som rör hantverksprogrammet (bilaga 2).
- Förslag på ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena (bilaga 3–11).
- Förslag på examensmål för gymnasieskolan (bilaga 12–30).
- Förslag på programstrukturer för gymnasieskolan (bilaga 31–48).
- Förslag på programmål för gymnasiesärskolan (bilaga 49–57).
Förslag på programstrukturer för gymnasiesärskolan (bilaga 58–66).
- Förslag på ändringar i skollagen (bilaga 67).
- Förslag på ändringar i gymnasieförordningen (bilaga 68).

Sändlista

Ytterligare remissinstanser, som inte syns i denna officiella sändlista, har delgivits remissen och är välkomna att lämna remissynpunkter. Även enskilda intresserade kan lämna synpunkter på hela eller delar av remissen.

³ Det omfattar programstrukturer för de nationella programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan, ämnesplaner för övriga ämnen (utom de gymnasiegemensamma ämnena) och andra föreskrifter som berörs av förslagen, däribland föreskrifter om behörighet att undervisa i yrkesämnena och så kallade vissa ämnen samt den så kallade motsvarandelistan. Skolverket avser att besluta om de föreskrifter som myndigheten har bemyndigande att besluta om inför ett ikraftträdande i januari 2024 och inför införande av ämnesbetyg hösten 2025.

Myndigheter

Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Barnombudsmannen
CSN
Datainspektionen
Diskrimineringsombudsmannen
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Försvarmakten
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Jämställdhetsmyndigheten
Kriminalvården
Länsstyrelsen
Myndigheten för yrkeshögskolan
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Näringslivets regelnämnd
Regelrådet
Sameskolstyrelsen
Sametinget
Skolforskningsinstitutet
Skolinspektionen
Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)
Statens institutionsstyrelse
Statistiska centralbyrån
Tillväxtverket
Transportstyrelsen
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslerämbetet

Organisationer

DHB för döva, hörselskadade och
språkstörda barn
Folkbildningsrådet
Friskolornas riksförbund
Funktionsrätt Sverige
Föreningen Stöd Barnverket
Föräldraalliansen Sverige
Föräldraföreningen Dyslektiska barn
Hem och skola
Högskolans överklagandenämnd
Idéburna skolors riksförbund

Postadress: Box 4002, 171 04 Solna
Besöksadress: Svetsarvägen 16
Telefon: 08-527 332 00 (växeln)
www.skolverket.se

Lika Unika
LO
Läraryrket
Lärarnas riksförbund
Riksförbundet Attention
Riksförbundet Hem och skola
Riksidrottsförbundet
SKR
Svenskt näringsliv
Sveriges Elevkårer
Sveriges förenade studentkårer (SFS)
Saco
Skolledarföreningen
Sveriges skolledarförbund
Sveriges universitets- och läraryrket, SULF
Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF
TCO
Vuxenutbildning i samverkan
Waldorfskolofederationen

Offentliga huvudmän

Arboga
Boden
Borlänge
Borås
Göteborg
Fagersta
Falköping
Falun
Gävle
Hallstahammar
Helsingborg
Hudiksvall
Härnösand
Härryda
Kiruna
Kalmar
Kristianstad
Lapplands kommunalförbund
Linköping
Luleå
Malmö
Norrköping

Postadress: Box 4002, 171 04 Solna
Besöksadress: Svetsarvägen 16
Telefon: 08-527 332 00 (växel)
www.skolverket.se

Stockholm
Stenungsund
Sundsvall
Södertälje
Uppsala
Vetlanda
Vännäs
Ystad
Östersund

Enskilda huvudmän

Astar
Academedial
Hermods
Lärande i Sverige
Praktiska gymnasiet

Övriga

Blekinge region
Encell
Gotland region
Gästrik vux
Svenska skolan i London
Svensk Utlandsundervisnings Förening, SUF

Universitet och högskolor

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet
Karlstads universitet
Kungliga musikhögskolan
Linnéuniversitetet
Luleå tekniska universitet
Malmös universitet
Umeå universitet
Uppsala universitet
Lunds universitet
Stockholms universitet
Linköpings universitet
Karolinska Institutet
Kungliga Tekniska högskolan
Chalmers tekniska högskola
Handelshögskolan i Stockholm
Sveriges lantbruksuniversitet

Postadress: Box 4002, 171 04 Solna
Besöksadress: Svetsarvägen 16
Telefon: 08-527 332 00 (växeln)
www.skolverket.se

Karlstads universitet
Örebro universitet
Högskolan i Gävle
Högskolan Kristianstad
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Röda Korsets högskola

Folkhögskolor

Brunnsviks folkhögskola
Ericastiftelsen

Läromedelsförlag

Läromedelsförfattarna
Läromedelsföretagen

Nationella minoriteter

Sveriges Jiddischförbund
Judiska Centralrådet i Sverige
Judiska ungdomsförbundet i Sverige
Wizo
Romano Pasos Research Centre
Centralförbundet Roma International
Roma Institutet
Sveriges Romerförbund
Riksförbundet Romer i Europa
Frantzwagner Sällskapet - Sinti Kettanepa
IREM - International Romska Evangeliska Missionen
Romska ungdomsförbundet
Trajosko Drom
Malmö romska idécenter
Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset
Met Nuoret
Sverigefinländarnas Delegation
Sverigefinska Pensionärernas Riksförbund i Sverige
Sverigefinska ungdomsförbundet
Sverigefinska Riksförbundet
Sverigefinskt kvinnoforum
Sáminuorra
Svenska Samernas Riksförbund
Riksorganisationen Same Ätnam
Renägarförbundet
Niejda